

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
І. М. Савицька
2023 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри філософії
та міжнародної комунікації
Протокол №10 від 18.05.2023 р.

Завідувач кафедри к. філософ. н.,
доцент

В.П. Культенко

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП
“Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії”

С.О. Білан

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСЕСВІТНЯ СПАДЩИНА ЮНЕСКО

спеціальність

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

освітня програма

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні
студії»

Факультет (ННІ)

гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник:

Харчук О.О. кандидат юридичних наук, доцент

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Всесвітня спадщина ЮНЕСКО

Спеціальність, освітній ступінь, освітня програма

Осьвітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Осьвітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4-й	4-й
Семестр	8-й	8-й
Лекційні заняття	13 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	26 год.	10 год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	81 год.	102 год.
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	4 год. 6 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів цілісне уявлення про об'єкти культурної і природної спадщини ЮНЕСКО, їх історію, сучасний стан, а також діяльність цієї міжнародної урядової організації зі збереження, охорони та популяризації культурних та природних об'єктів всесвітнього значення.

Завдання: надати знання про поняття культурної, природної та нематеріальної культурної спадщини; розкрити сутність та значення проблематики, пов'язаної зі всесвітньою спадщиною ЮНЕСКО; отримання уявлення про основні історико-культурні та природоохоронні території й об'єкти, їхнє місце в українській і світовій культурі; вивчення світового та українського досвіду охорони та використання спадщини; розгляд проблем використання історико-культурної природної спадщини; прищеплення розуміння необхідності дбайливого відношення до історико-культурного та природного надбання, уміння використовувати отримані знання в суспільній і професійній сферах діяльності; познайомити студентів з діяльністю центральних органів в системі Всесвітньої культурної спадщини; вивчити зміст основних документів з міжнародної охорони культурної спадщини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО» студент повинен **знати**:

- зміст поняття «природна, природно-культурна та культурна спадщина»;
- цілі і завдання діяльності міжнародної організації ЮНЕСКО, а також її організаційну структуру та основні напрямки роботи;
- базові уявлення про Конвенцію ЮНЕСКО про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини;
- принципи формування Списку Всесвітньої спадщини, критерії відбору об'єктів, їх генетичну різноманітність і географічний розподіл;
- географічний розподіл основних пам'яток природи та культури, що утворюють Всесвітню спадщину ЮНЕСКО;
- об'єкти природної та культурної спадщини України та особливості їх просторового розподілу.

вміти:

- охарактеризувати найбільш відомі унікальні об'єкти Всесвітньої природної, природно-культурної та культурної спадщини ЮНЕСКО за регіонами та країнами світу;
- знаходити необхідну інформацію про менш відомі пам'ятки природи, історії і культури та країни, в яких вони знаходяться;
- оцінювати досягнення національної та світової культури, раціонально використовувати їх в міжнародній діяльності;
- виявляти основні проблеми охорони та рекреаційного використання Всесвітньої спадщини;
- відзначати та характеризувати визначні пам'ятки історії та культури світу за світлинами.

Набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

- фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розумітіособливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво-та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точки зору.

РН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій .

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Змістовий модуль 1.

Тема лекційного заняття 1. Вступ до курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Сутність природної та культурної спадщини та основні етапи створення списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Предмет і завдання курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Значення курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО» для фахової підготовки і прищеплення розуміння необхідності дбайливого відношення до історико-культурного та природного надбання. Наукова література та джерельна база. Основні етапи становлення, формування та розвитку природної та історико-культурної спадщини. Сучасні тенденції дослідження спадщини з точки зору збалансованого розвитку. Поняттєвий апарат в системі природної та історико-культурної спадщини. Класифікація природної та історико-культурної спадщини. Об'єкти матеріальної та нематеріальної спадщини. Культурні ландшафти та асоціативні простори. Критерії для внесення та виключення об'єктів у список спадщини. Методики оцінювання природної та історико-культурної спадщини території.

Історія розвитку та передумови створення списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Мета та завдання Конвенції про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини. Попередні списки Всесвітньої спадщини. Перелік об'єктів Світової спадщини в небезпеці. Країни-лідери за кількістю об'єктів зі статусом ЮНЕСКО. Переваги, які отримує держава, що підписала Конвенцію про всесвітню спадщину. Основні етапи розвитку списку всесвітньої спадщини. Процедура внесення об'єктів до списку Всесвітньої спадщини. Основні та додаткові критерії для внесення пам'яток, ансамблів або визначних місць до переліку об'єктів Світової культурної спадщини.

Тема лекційного заняття 2. Міжнародне співробітництво в сфері охорони, збереження, відновлення та використання природної та історико-культурної спадщини

Проблеми збереження спадщини. Фактори ризику об'єктів спадщини; економічний і соціальний збиток від їх втрати. Вплив екологічних факторів на пам'ятки природної та історико-культурної спадщини. Екологічна політика та охорона спадщини. Моніторинг об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Паспортизація і оцінка об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Облік та збереження спадщини засобами ГІС. Аналіз картографічних творів природної та історико-культурної спадщини. Особливості системи управління і охорони об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Міжнародні організації, що беруть участь в діяльності щодо збереження всесвітньої спадщини. ЮНЕСКО і її роль в міжнародно-правове оформлення міжнародного співробітництва в галузі культури. Основні завдання та напрямки роботи міжнародних організацій щодо збереження об'єктів всесвітньої спадщини.

Основні міжнародні документи, що регулюють діяльність по збереженню всесвітньої спадщини.

Тема лекційного заняття 3. Об'єкти Всесвітньої спадщини України

Загальна характеристика об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні (Дерев'яні церкви карпатського регіону України та Польщі, Стародавнє місто Херсонес Таврійський та його хора, Геодезична дуга Струве; Київ: Собор святої Софії і Києво-Печерська Лавра; Архітектурний ансамбль Резиденція митрополитів Буковини і Далмації, Ансамбль історичного центру Львова, Букові праліси Карпат та інших регіонів Європи).

Об'єкти попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні (Борисоглібський собор та Спасо-Преображенський собор в Чернігові, Національний степовий біосферний заповідник «Асканія-Нова», Культурний ландшафт каньйону у Кам'янці-Подільському, Дендрологічний парк «Софіївка», Бахчисарайський палац кримських ханів, Кам'яна Могила, Історичний центр і порт Одеси, Аккерманська фортеця, Чуфут-Кале, Ескі-Кермен та Мангуп-Кале)

Змістовий модуль 2.

Тема лекційного заняття 4. Культурна спадщина первісної епохи і стародавніх держав

Періоди в історії первісного суспільства. Жанри мистецтва, що зародилися в епоху первісно-общинного ладу і їх особливості. Пам'ятки первісної культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Особливості та види мистецтва Стародавнього Єгипту. Пам'ятки давньоєгипетської культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Основні періоди історії культури Стародавньої Греції. Види, жанри мистецтва Стародавньої Греції та їх особливості. Пам'ятки давньогрецької культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Основні періоди історії культури Стародавнього Риму. Витоки, види і жанри мистецтва Стародавнього Риму. Пам'ятки давньоримської культури, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Тема лекційного заняття 5. Культурна спадщина епохи європейського Середньовіччя і Відродження

Періоди в культурі епохи європейського Середньовіччя. Особливості Візантійської культури. Пам'ятки, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Художні стилі, пов'язані з епохою західноєвропейського Середньовіччя. Пам'ятки культури середньовіччя, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Періоди в культурі епохи італійського Відродження. Особливості культури Відродження. Особливості культури Північного Відродження. Пам'ятки культури епохи Відродження, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Тема лекційного заняття 6. Культурна спадщина Західної Європи в епоху Нового часу

Різноманіття художніх стилів в мистецтві Нового часу. Основні риси мистецтва бароко. Основні риси класичного стилю в архітектурі. Найбільш відомі пам'ятки архітектури, створені в епоху бароко. Пам'ятки архітектури стилю бароко, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Особливості культури XIX ст. Художні напрямки, представлені в Західній Європі XIX ст. Основні риси романтизму в архітектурі та містобудуванні. Фабричні поселення, внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

**Тема лекційного заняття 7. Культурна спадщина Новітнього часу.
Світова культурна спадщина ХХІ ст.**

Особливості формування Списку всесвітньої спадщини в XX ст. Періодизація культури ХХ ст. Літературно-мистецькі та художньо-естетичні напрями в розвитку культури початку ХХ ст. Архітектурні школи і напрямки в першій половині ХХ ст. Пам'ятки архітектури другої половини ХХ ст., що увійшли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Роль науки в трансформації суспільства в Новітній час. Нові проблеми і нові перспективи розвитку всесвітньої спадщини в умовах глобалізації. Цифрова культурна спадщина.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів i тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Вступ до курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Сутність природної та культурної спадщини та основні етапи створення списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	18	2	4				12	16	2			14
Тема 2. Міжнародне співробітництво в сфері охорони, збереження, відновлення та використання природної та історико-культурної спадщини	18	2	4				12	16	2			14
Тема 3. Об'єкти Всесвітньої спадщини України	18	2	4				12	18		4		14
Разом за змістовим модулем 1	54	6	12				36	50	4	4		42
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Культурна спадщина первісної епохи і стародавніх держав	18	2	4				12	16		2		14
Тема 2. Культурна спадщина епохи європейського Середньовіччя і Відродження	18	2	4				12	18		2		16
Тема 3. Культурна спадщина Західної Європи в епоху Нового часу	18	2	4				12	18	2			16
Тема 4. Культурна спадщина Новітнього часу. Світова культурна спадщина ХХІ ст.	12	1	2				9	18	2	2		14
Разом за змістовим модулем 2	66	7	14				45	70	4	6		60
Усього годин	120	13	26				81	120	8	10		102

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина України.	4
2	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Європи.	4
3	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Азії.	4
4	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Африки.	4
5	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Північної та Центральної Америки.	4
6	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Південної Америки.	4
7	Всесвітня історико-культурна та природна спадщина Австралії та Океанії.	2
Разом		26

5. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Юридична природа та зміст міжнародного приватного права	12
2.	Тема 2. Колізійна норма міжнародного приватного права	12
3.	Тема 3. Особливості дії колізійної норми та специфіка застосування іноземного права для регулювання приватних відносин, ускладнених іноземним елементом.	12
4.	Тема 4. Джерела міжнародного приватного права	12
5.	Тема 5. Суб'єкти міжнародного приватного права	12
6.	Тема 6. Право власності та інші речові права в міжнародному приватному праві.	12
7.	Тема 7. Колізійно-правове та матеріально-правове регулювання правочинів, довіреності та позовної давності.	9

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Перелік питань для підготовки до іспиту з дисципліни у II семестрі

1. Виникнення ідеї і концепції всесвітньої спадщини.
2. ЮНЕСКО і її завдання в сфері освіти, науки і культури.
3. Комітет всесвітньої спадщини і його функції.
4. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (1972 р.).

5. Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
6. Поняття «світова культурна спадщина», «культурна і природна спадщина», «матеріальна і духовну спадщину», «суспільна цінність спадщини», «унікальність спадщини».
7. Особливості первісного мистецтва.
8. Пам'ятники первісної культури включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
9. Особливості мистецтва Стародавнього Єгипту.
10. Пам'ятники давньоєгипетської культури включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
11. Види і жанри мистецтва Стародавньої Греції та їх особливості.
12. Пам'ятники давньогрецької культури включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
13. Види і жанри мистецтва Стародавнього Риму і їх особливості.
14. Пам'ятники давньоримської культури включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
15. Фактори, що зробили найбільш істотний вплив на становлення культури Середньовіччя.
16. Особливості Візантійської культури.
17. Художні стилі, пов'язані з епохою західноєвропейського Середньовіччя.
18. Пам'ятки культури Середньовіччя, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями?
19. Особливості культури епохи Відродження.
20. Особливості культури епохи Північного Відродження.
21. Пам'ятки культури епохи Відродження, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
22. Основні риси мистецтва бароко.
23. Пам'ятники архітектури стилю бароко, включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, коли і за якими критеріями.
24. Які основні риси класичного стилю в архітектурі?
25. Художні напрямки в Західній Європі XIX ст.
26. Твори мистецтва, які є прикладами стилю ампір.
27. Особливості формування Списку всесвітньої спадщини в ХХ ст.
28. Літературно-мистецькі та художньо-естетичні напрямки в розвитку культури початку ХХ ст.
29. Архітектурні школи і напрямки в першій половині ХХ ст.
30. Пам'ятники архітектури другої половини ХХ ст., що увійшли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
31. Нові проблеми і нові перспективи розвитку всесвітньої спадщини в умовах глобалізації.
32. Цифрова культурна спадщина.
33. Міста і історичні центри міст, які є об'єктами всесвітньої культурної спадщини.
34. Пам'ятники інженерного мистецтва, які є об'єктами всесвітньої спадщини.

35. Найбільш відомі пам'ятники буддизму, які є об'єктами всесвітньої спадщини.

36. Найбільш відомі пам'ятники християнства, які є об'єктами всесвітньої спадщини.

37. Найбільш відомі пам'ятники ісламу, які є об'єктами всесвітньої спадщини.

38. Основні принципи державної політики в сфері управління культурною спадщиною в Україні.

39. Об'єкти всесвітньої культурної спадщини на території України.

40. Об'єкти всесвітньої природної спадщини на території України.

41. Охарактеризуйте розподіл об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО за регіонами світу.

42. Пам'ятки культурної спадщини первісної епохи в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

43. Пам'ятки культурної спадщини епохи Середньовіччя в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

44. Пам'ятки культурної спадщини епохи Нового часу в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

45. Пам'ятки культурної спадщини епохи Новітнього часу в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

46. Пам'ятки культурної, природної, індустриальної (змішані об'єкти) спадщини в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

47. Пам'ятки природної спадщини в Україні, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

48. Елементи української культури, які внесені до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства.

49. Процедура внесення об'єктів культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

50. Програма ЮНЕСКО «Пам'ять світу».

51. Програма ЮНЕСКО «Людина і біосфера».

52. Мережа креативних міст ЮНЕСКО.

53. Співробітництво України з ЮНЕСКО.

54. Співробітництво ЮНЕСКО з неурядовими та міжурядовими організаціями.

55. Суть «Глобальної стратегії» Комітету всесвітньої спадщини, започаткованої у 1994 році.

56. Об'єкти включені до Списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою.

57. Консультативні органи Комітету всесвітньої спадщини.

58. Статут Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

59. Фінансування та Фонд всесвітньої спадщини.

60. Керівні органи ЮНЕСКО: склад та функції.

Завдання 1. Штаб-квартира ЮНЕСКО розташовується у:

1	Паризі
2	Лондоні
3	Римі

4	Брюсселі
---	----------

Завдання 2. У 1972 р., на XVII сесії в Парижі, ЮНЕСКО прийняла:	
1	Конвенція про збереження нематеріальної культурної спадщини
2	Конвенція про охорону підводної культурної спадщини
3	Конвенцію про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини
4	Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження

Завдання 3. Конвенція про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини вступила в силу у:	
1	1975 р.
2	1977 р.
3	1985 р.
4	1987 р.

Завдання 4. Країнами-лідерами за кількістю світових культурних і природних атракцій є:	
1	Італія, Франція, Росія
2	Італія, Іспанія, Китай
3	Іспанія, США, Німеччина
4	Китай, Великобританія, Японія

Завдання 5. Головна мета списку Світової спадщини:	
1	регулювати торговельні відносини учасників
2	допомогти в реалізації Цілей сталого розвитку
3	зробити відомими і захистити об'єкти, які є унікальними у своєму роді
4	сприяння забезпечення охорони здоров'я населення усіх країн світу

Завдання 6. Встановіть відповідність між країнами та об'єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, які в них розташовані	
1. Єгипет	А. Стіна Плачу
2. Індія	Б. Карфаген
3. Ізраїль	В. Піраміди Гізи
4. Туніс	Г. Тадж-Махал

Завдання 7. Встановіть відповідність:	
1. Попередній список	А. це звичаї, форми представлення і вираження, знання і навички, – а також пов'язані з ними

інструменти, предмети, артефакти і культурні простори, – визнані співтовариствами, групами і, в деяких окремих випадках особами в якості частини їх культурної спадщини»

2. Пам'ять світу
Б. це документальна спадщина (документована колективна пам'ять народів світу), яка являє собою значну частину світового культурного надбання.

3. Нематеріальна культурна спадщина
В. це перелік важливих культурних і природних об'єктів, що пропонуються включити до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

4. Природна спадщина
Г. це об'єкти, які мають видатну універсальну цінність з погляду збереження, природної краси, естетики чи науки

Завдання 8. Встановіть відповідність:	
1. Програма ЮНЕСКО «Пам'ять світу» заснована в	А. 1975 р.
2. ЮНЕСКО засновано в	Б. 1972 р.
3. Конвенцію про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини прийнято в	В. 1945 р.
Конвенція про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини вступила в силу у	Г. 1992 р.

Завдання 9. Встановіть відповідність:	
1. Секретаріат ЮНЕСКО	А. найвищий орган ЮНЕСКО, складається з представників держав-членів і скликається на чергові сесії раз на два роки.
2. Генеральна конференція	Б. постійно діючий виконавчий орган.
3. Виконавча рада	В. очолює Секретаріат ЮНЕСКО, призначається Генеральною конференцією на чотирирічний термін.
4. Генеральний директор	Г. координує ЮНЕСКО діяльність у період між сесіями Генконференції.

Завдання 10. Встановіть відповідність:	
1. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини	А. 2005 р.
2. Конвенція про охорону підводної культурної спадщини	Б. 2001 р.
3. Конвенція про збереження нематеріальної	В. 2003 р.

культурної спадщини	
4. Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження	Г. 1972 р.

7. Методи навчання.

У навчальному процесі використовувалися різноманітні форми та методи роботи: читання лекцій, проведення семінарських та практичних занять, письмовий контроль у формі тестування та розгорнутих відповідей, організація самостійної роботи студентів під керівництвом викладача, керівництво та контроль за виконанням творчих завдань, заохочення студентів до дискусій із проблемних питань, що виносяться на розгляд в плані практичних занять, відвідування музеїв тощо.

8. Форми контролю.

Перевірка рівня засвоєння знань студентів здійснювалася за допомогою завдань для проведення модульно-рейтингового (тематичного, проміжного та підсумкового) контролю знань з дисципліни «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО»; завдань для проведення контролю знань з питань, винесених на самостійну роботу студента; тестових завдань різного рівня складності та відкритих завдань для контролю знань з усіх тем курсу, передбачених типовою програмою та робочою навчальною програмою.

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-балльною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» від 26 квітня 2023р. (протокол №10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано

74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат.}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма.
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
4. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання для модульних контрольних робіт для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
5. Перелік питань до екзамену.
6. Електронний навчальний курс.

11. Рекомендована література

Основна

1. Managing cultural world heritage // World Heritage Resource manual. – UNESCO/ICCROM/ ICOMOS/ IUCN. – 2011. – 116 p.
2. Managing natural world heritage // World Heritage Resource manual. – UNESCO/ICCROM/ICOMOS/ IUCN. – 2012. – 98 p.
3. The objects of the UNESCO World Heritage in Ukraine : reference book / Ukr. Min. Of Culre, Kyiv Nat. Unity of Culture and Arts, Scien. Lib.; comp. O.O. Skachenko. – Kyiv : publ. Center of KNUCA, 2015. – 48 p.
4. Денисенко Г.Г. Культурна спадщина у формуванні історичної пам'яті. – К.: Інститут історії НАН України, 2018 - 319 с.
5. Збірник нормативно-правових актів сфери охорони культурної спадщини. - Чернігів: ВАТ «РВК Деснянська правда», 2011. - 796 с.
6. Історико-культурні заповідники: Номінаційні досьє об'єктів культурної спадщини, запропоновані для занесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. - К.: НДІ пам'яткоохоронних досліджень, 2014. - 280 с.
7. Керівництво з підготовки номінацій об'єктів Світової спадщини. Світова спадщина. Інформаційний посібник / Видання 2-е, 2011. – 278 с.
8. Конвенція про охорону всесвітньої культурної та природної спадщини // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. — К.: Наук. думка, 2009. — Т. 5. — С. 12. — 560 с.

9. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО: міжнар. док. від 17.10.2003 - http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_d69

10. Культурна спадщина людства: збереження та використання / В.І. Акуленко, І. П. Магазинникова, М. І. Моздир, О. О. Тарасенко. – Л. : Фенікс, 2002. – 160 с.

11. Культурна спадщина України: Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища. Збірник офіційних документів. - К., 2002.

12. Литовченко В. Все світня спадщина ЮНЕСКО в Україні. – К.: «Самміт-книга» та «Ваш автограф», 2021. – 180 с.

13. Мельничук О. І. Міжнародно-правовий статус всесвітньої культурної і природної спадщини / О. І. Мельничук. – К. : Наук. думка, 2008. – 287 с.

14. Міжнародні засади охорони нерухомої культурної спадщини. - К.: Фенікс, 2008. – 176 с.

15. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні: пам'ятка (уклад. О.О. Скаченко). – К.: Вид. центр КНУКіМ, 2017. – 71 с.

16. Офіційний сайт ЮНЕСКО. Список об'єктів Всесвітньої спадщини - <http://whc.unesco.org/en/list//en/news/1049/en/list>

17. Охорона культурної спадщини. Нормативна база: 36. документів / УТОППС, Центр пам'яткоznавства. - К.: НВП «Ферокол», 2010. - 580 с.

Допоміжна

1. Старожитності Вишгородщини. – К., 2019. – 104 с.

2. Гамор Ф. Все світне визнання букових пралісів Карпат: історія та менеджмент [Текст]: матеріали з нагоди десятиріччя об'єкта Все світ. спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» / Ф. Гамор; Карпат. біосфер. заповідник. - Львів: Тиса, 2017. - 247 с.

3. Класифікатори нерухомих об'єктів культурної спадщини України / НДІпам'яткохорон. дослідж. – К. : Фенікс, 2012. – 77 с.

4. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини ЮНЕСКО: міжнар. док. від 16.11.1972 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_089.

5. Культурна спадщина людства: збереження та використання / В.І. Акуленко, І. П. Магазинникова, М. І. Моздир, О. О. Тарасенко. – Л. : Фенікс, 2002. – 160 с.

6. Мельничук О. І. Міжнародно-правовий статус всесвітньої культурної і природної спадщини / О. І. Мельничук. – К. : Наук. думка, 2008. – 287 с.

7. Міжнародні документи [конвенції, хартії, рекомендації з питань охорони культурних цінностей] // Пам'яткоznавство: правова охорона культурних надбань: зб. док. / Ін-т культурології Акад. мистецтв України. – К., 2009. – С. 220–360.

8. Міжнародні засади охорони нерухомої культурної спадщини / М-во культури і туризму України ; Держ. служба з питань нац. культ. спадщини ; Н.-д. ін-т пам'яткоохоронних дослідж. ; [упоряд. та ред. І. Касяnenко]. – К. : Фенікс, 2008. – 176 с.
9. Міжнародні засади охорони нерухомої культурної спадщини : [міжнародні документи] – К. : Фенікс, 2008. – 176 с.
10. Нематеріальна культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації : тези доповідей II Міжнар. наук.-практ. конф.-фестиваль, Київ, 25–26 жовт., 2018 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Київ. ун-т культури, Ф-т гот.-ресторан. і турист. бізнесу. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – 390 с.
11. Паризька Декларація «Про культурну спадщину як рушійну силу розвитку». Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS). – Париж, 2011. – 11 с.
12. Петренко К.Ю. Двосторонні міжнародні угоди як інструментарій розвитку транскордонних природоохоронних територій національної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО в Україні // Економічні інновації : збірник наукових праць / Нац. акад. наук України ; Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. – Одеса, 2016. – Вип. 61. – С. 292-299.
13. Пількевич В. Діяльність ЮНЕСКО у сфері збереження світової культурної спадщини // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – С. 50-52.
14. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 8.06.2000 р. № 1805 – III // Відомості Верховної Ради. – 2000. – №39. – ст. 333; Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 5. – ст. 114.
15. Скаченко О. О. Косівська мальована кераміка як феномен української культури / О. О. Скаченко, М. М. Гринюк ; М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка; редкол.: І. С. Бондар, Ю. І. Горбань, О.О. Каракоз, Ю. М. Ключко, С. Г. Винокурова, Л. А. Рибка. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. – 194 с. : іл. – (Серія «Скарби нації»; вип. 2).
16. Стецюк В. В. Природна та етнокультурна спадщина України: новітні дослідження / В. В. Стецюк, В. Г. Пазинич, Т. І. Ткаченко ; за ред. В. В. Стецюка. – К. : Вища школа, 2012. – 344 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Віртуальний музей нематеріальної культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua>
2. Всеукраїнський благодійний Фонд «Україна – ЮНЕСКО» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unesco.com.ua/>

3. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО : міжнар. док. від 17.10.2003 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_d69.

4. Конвенція ЮНЕСКО про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_089

5. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>

6. Музей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua/site/all-elements>

7. Постійне представництво України при ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unesco.mfa.gov.ua/>

8. Скарби нації. Патріотичний освітній проект Наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://skarbi-natsiyi.tilda.ws/#digital-resources>

9. Український центр культурних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uccs.org.ua/>

10. ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/content/yunesko-unesco.html>